

[Forsvarsministeren.]

kommando. For Grønlands vedkommende er forholdet iøvrigt det, at forsvaret er henlagt under en dansk kommandant stationeret deroppe, og det er en almindelig regel, at i farvande, der hører til den atlantiske øverstkommanderendes område, men grænser op til en medlemsnationers territorium, er den direkte kontrol henlagt til en officer fra det pågældende land.

Danmarks indflydelse overfor den øverstkommanderende er sikret gennem de højere Atlantpagtorganer, i hvilke Danmark er repræsenteret, og hvor beslutninger kræver enstemmighed. Desuden vil Danmark kunne gøre sine synspunkter gældende gennem en forbindelsesofficer, der tænkes knyttet til den øverstkommanderendes stab. Denne stab vil blive sammensat af officerer fra de deltagende lande, herunder altså også Danmark, og når denne stab er etableret, vil planlægningsgruppen for det nordatlantiske ocean, der har sæde i Washington, kunne bortfalde.

De beføjelser, der tillægges den øverstkommanderende, svarer til de beføjelser, der er tillagt den øverstkommanderende i Europa, og som vil være det høje ting bekendt fra det forslag til rigsdagsbeslutning, der var til behandling her i tinget i januar i år vedrørende denne øverstkommanderende, altså general Eisenhower.

Jeg skal derfor ikke her gå nærmere ind på disse beføjelser, hvorom jeg iøvrigt kan henvise til bemærkningerne, men finder blot anledning til at understrege, at den øverstkommanderende i fredstid kun vil kunne fremkomme med henstillinger til de nationale myndigheder, og at det bliver disse myndigheders sag at afgøre, om de vil kunne følge disse henstillinger.

Det her foreliggende forslag til rigsdagsbeslutning omhandler foruden spørgsmålet om tilslutning til udnævnelse af en øverstkommanderende for fælles forsvarsstyrker i Atlantområdet også spørgsmålet om, hvilke styrker der i krigstilfælde kan tildeles denne øverstkommanderende og tillige den øverstkommanderende for den fælles forsvarsstyrke i Europa.

Som det vil erindres, gik den tidligere på året vedtagne rigsdagsbeslutning blandt andet ud på, at rigsdagen gav sin tilslutning til, at de i Tyskland stationerede styrker

tildeles den øverstkommanderende i Europa allerede i fredstid, medens der ikke dengang forelå spørgsmål om, hvilke styrker der burde tildeles ham i krigstilfælde. Det er imidlertid nødvendigt at træffe afgørelse om, hvilke styrker der i tilfælde af krig kan tildeles de øverstkommanderende, således at de i deres planlægning kan tage hensyn dertil, og forslaget indeholder bestemmelser derom. Derimod indeholder dette forslag intet om at tildele den øverstkommanderende for Atlantområdet styrker i fredstid, og noget sådant er ikke tanken.

Det foreslås, at rigsdagen bemyndiger regeringen til at træffe aftale om, hvilke styrker der i krigstilfælde kan tildeles de øverstkommanderende, og som det vil fremgå af bemærkningerne til forslaget, er regeringen af den opfattelse, at det, der her kan blive tale om, er de operative danske forsvarsstyrker, der vil være til rådighed ved mobilisering, medens lokalforsvaret og hjemmeværnet ikke kommer i betragtning. Det er klart, at hovedparten af de danske styrker, herunder praktisk talt samtlige til hæren hørende styrker, tænkes tildelt den øverstkommanderende i Europa til forsvaret af selve Danmark med omgivende farvande, medens de enheder af flåden og flyvevåbnet, der er bestemt til at deltage i forsvaret af blandt andet Grønland, vil udgøre hovedbestanddelen af de styrker, der af Danmark kan tildeles den øverstkommanderende for Atlantområdet.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille forslaget til vedtagelse i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte forslag til rigsdagsbeslutning er omdelt.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om handelshøjskoler.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2204; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 1297).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.